

подходът към икономическата действителност. И двете служат като инструмент за прилагане на системния подход при нейното изучаване и представяне. Известно е, че системният подход изисква на предмета на изучаването да се гледа като на сложен комплекс, състоящ се от компоненти, намиращи се в непрекъснато взаимодействие. Всеки от тях е относително самостоятелен и би могъл да се разглежда като подсистема по отношение на елементите, които го съставят, а всеки елемент отново като подсистема и т. н. Системата следователно представлява една йерархически организирана структура, съществуваща при определени, свойствени на нея, правила и взаимодействия. Свързващата сила в системата е взаимодействието, което създава вътрешното ѝ единство и цялост.

Прилагането на системния подход води до преодоляване на редуccionистичното разглеждане на явленията и процесите в икономиката. Изучаването на отделни явления и процеси, на частни взаимоотношения, на изолирани причинни връзки и зависимости, на отделни фактори може да представлява определен интерес. Но главното, същественото е да се изучи и представи функционирането на икономическата действителност като система, като единно цяло, съществуващо и развиващо се при условията на непрекъснати взаимодействия между съставлящите я компоненти. А това може да се постигне единствено при прилагането на системния подход. Той създава възможност да се проникне значително по-дълбоко в икономическата действителност, за да се установят условията, определящи относителната ѝ вътрешна балансираност и факторите, които я нарушават, за да се проследи растежът и развитието ѝ, да се проанализират процесите, благодарение на които се реализира това развитие. По този начин изучаването на връзките и зависимостите между компонентите на икономическата действителност, на разнообразните процеси създава възможност тази действителност да се представи посредством системната организация на статистическата информация като жив, „дишащ“ организъм и получените резултати да се предоставят на управленските органи за вземане на решения с оглед реализиране на определен оптимален режим на развитие и растеж на системата.

Ще си позволя само да подчертая, че системният подход намери широко приложение в много и разнообразни области, между другото и в такива, които представляват важен интерес за икономическата политика. Една от тях е социалната сфера, която също се обособява като самостоятелна система и която се намира в непрекъснато взаимодействие с икономическата система. Другата е екологическата област, в която системният подход намира през последните десетилетия плодотворно приложение и създава необходимите научни предпоставки за човешка интервенция. Екологическата система, както е известно, също се намира в непрекъснато взаимодей-